

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 15Csp/44/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319201520
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Pondelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4319201520.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, sudkyňou Mgr. Marianou Pondelovou, v spore žalobcu1/: Š. A., Z. XX.XX.XXXX, B. V. Ď., H. XX/XX, Ž. X/: O. A., Z. XX.XX.XXXX, B. V. Ď., H. XX, Ž. I. I.: F. A., Z. XX.XX.XXXX, B. V. Ď., H. XX/XX, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., IČO: 31340890, so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, zastúpený: Advokátska kancelára Relevans, s. r. o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO: 47232471, zastúpený substituentom: Advokátska kancelária ATTORNEYS GROUP, s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, Kláry Jarunkovej 2, IČO: 36863998, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ing. Miroslav Ďuraj, o žalobe na vydanie bezdôvodného obohatenia a iné, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

I. Z a m i e t a žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhajú určenia, že zmluva o úvere č. 5177805089 zo dňa 17.02.2010 je bezúročná a bezpoplatkov.

II. Z a m i e t a žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia v sume 2.242,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy počítaný od 11.12.2018 do zaplatenia.

III. Z a m i e t a žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhajú od žalovaného finančného zadosťučinenia v sume 500,00 Eur.

IV. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalobcom spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 % vrátane trov konania z nároku na určenie neplatnosti úverovej zmluvy č. 5177805089 zo dňa 17.02.2010. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobcovia sa podanou žalobou, ktorá bola podaná na Okresný súd Levice (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) dňa 15.04.2019, pôvodne domáhali nasledovných nárokov:

- 1/ určenie, že úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená medzi žalobcami a žalovaným je od začiatku neplatná,
 - 2/ vydania bezdôvodného obohatenia v sume 2.242,48 Eur
 - 3/ priznania finančného zadosťučinenie v sume 500,00 Eur.
- Žalobcovia si zároveň uplatnili aj nárok na náhradu trov konania.

1.1. Podaním, ktoré bolo v origináli doručené súdu dňa 29.03.2021, došlo tak k zmene žaloby a to v časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, pôvodne uplatnený bez nároku na úrok z omeškania, v zmene žaloby už uplatnený aj nárok na úrok z omeškania vo výške 5% ročný úrok zo žiadanej sumy počítaný od 11.12.2018 do zaplatenia, ako aj žalobcovia žiadali určiť aj bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy o úvere (v spise na č. l. 124-128). Zároveň žalobcovia zobrali žalobu späť a to v časti nároku na určenie neplatnosti zmluvy. V tomto podaní však poukazovali na zmluvu s iným číslom ako bola označená v pôvodnej žalobe, zmluva bola identifikovaná č. XXXXXXXXXXXX.

1.2. Po opakovaných výzvach bolo súdu doručené e - mailové podanie žalobcov, z ktorého je zrejmé, že v zmene žaloby bolo číslo zmluvy uvedené nesprávne, nárok aj naďalej odvodzujú z pôvodne označenej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX s tým, že žiadajú priznať aj nárok na úrok z omeškania tak, ako bol uvedený v predchádzajúcom návrhu. Vzhľadom k tomu, že toto podanie bolo doručené súdu len e-mailom bez jeho následného doplnenia v origináli, na pojednávaní konanom dňa 24.01.2022 okresný súd odstraňoval nedostatky tohto podania, a to dotazom na zástupcu žalobcov, ktorý na tomto pojednávaní uviedol, že pri špecifikovaní zmluvy v podaní z dňa 29.03.2021 došlo len k chybe v písaní, toto konanie sa vzťahuje len na nároky vyplývajúce zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, v ktorom už nežiada určiť neplatnosť vyššie špecifikovanej úverovej zmluvy. Žalobu rozširuje o nárok na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti tejto zmluvy, a čo sa týka bezdôvodného obohatenia tak v tejto časti zotrúva na istine, ktorú rozširuje len o úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 11.12.2018 do zaplatenia. Ďalej zotrúva aj na nároku na finančné zadosťučinenie, ktorý žiadal rovnako, ako v pôvodnej žalobe v sume 500,00 Eur.

1.3. S prihliadnutím na tú skutočnosť, že k špecifikácii žalobného nároku došlo až na pojednávaní konanom dňa 24.01.2022, okresný súd za prítomnosti zástupcov strán sporu vyhlásil uznesenie, ktorým pripustil zmenu žaloby tak, že v ďalšom bude konať aj o určení, že úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobcami a žalovaným je bezúročná a bezpoplatková a aj o nároku na úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.242,48 Eur počítaný od 11.12.2018 do zaplatenia.

1.4. Keďže zástupca žalobcov zobral žalobu v celom rozsahu späť, čo sa týka nároku na určenie neplatnosti zmluvy, okresný súd zároveň vyhlásil uznesenie, ktorým konanie v tejto časti zastavil. Vzhľadom k tomu, že voči tomuto rozhodnutiu bolo možné podať odvolanie, toto rozhodnutie bolo vypracované aj v písomnej forme s tým, že právoplatnosť nadobudlo ku dňu jeho vyhlásenia, pretože zástupcovia sa vzdali práva podať voči tomuto rozhodnutiu odvolanie (uznesenie v spise na č. l. 184).

2. Predmetom žaloby po uvedenom rozšírení a späťvzatí o ktorom v ďalšom konal súd je nárok žalobcov na: 1/ určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy č. 5177805089, - 2/ vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 2.242,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy počítaný od 11.12.2018 do zaplatenia, a - 3/ nárok na finančné zadosťučinenie v sume 500,00 Eur.

3. Žalobcovia v žalobe poukazovali na to, že dňa 17.02.2010 bola medzi žalobcami a žalovaným uzatvorená zmluva o pôžičke na bývanie č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej im bola poskytnutá výška úveru v sume 6.000,00 Eur (ďalej len „zmluva o pôžičke“, „zmluva o úvere“ alebo aj „úverová zmluva“). V žalobe pôvodne uvádzali, že majú právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu z úverovej zmluvy, avšak následne na tomto určení už netrvali, v tejto časti bola žaloba zobrať späť v celom rozsahu o ktorom súd rozhodol uznesením č. k. 15Csp/44/2019 -184 zo dňa 24.01.2022, právoplatným dňa 24.01.2022. Poukazovali aj na to, že zmluva o úvere bola vopred naformulovaná, nemohli do tejto zmluvy zasiahnuť. Podľa žalobcov je nepredstaviteľné, aby úverová zmluva ako aj všeobecné obchodné podmienky obsahovali neprijateľné zmluvné podmienky. Žalobcovia poukázali na to, že týmito neprijateľnými podmienkami sú najmä: poplatky, pretože sa jedná o finančné záväzky spotrebiteľa za plnenia, ktoré po materiálnej stránke nie sú dodané a slúžia v skutočnosti len k

záujmom dodávateľa a zakladajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Tu poukazovali aj na viaceré rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, v ktorých viaceré podmienky obdobnej zmluvy boli vyhlásené ako neprijateľné. Ďalej uviedli, že boli uvedení do omylu, spoliehali sa na dobromyseľnosť dodávateľa banky, na jeho čestný prístup a podpísali pretlačené formulárové typové zmluvy, tak ako im boli predložené, bez možnosti zmluvu pripomenkovať, pričom im nebola poskytnutá odborná starostlivosť. Poukázali aj na to, že o týchto skutočnostiach sa dozvedeli z internetových stránok Ministerstva spravodlivosti SR. Uviedli, že mnohé všeobecné, ako aj odvolacie súdy Slovenskej republiky opakovane konštatujú, že neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť aj z dôvodu roztrieštenosti právnej úpravy spotrebiteľského práva mu nemôže byť na ujmu. Účelom spotrebiteľského práva je poskytnúť spotrebiteľovi ochranu v prípadoch, kde môže dodávateľ zneužiť neinformovanosť spotrebiteľa tým, že do zmluvy zakomponuje zmluvné podmienky, ktoré sú v neprospech spotrebiteľa a úlohou súdu je v takýchto prípadoch ex offo skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok a rozpor s dobrými mravmi a v prípade, že sú zmluvné podmienky neprijateľné, zabezpečiť rýchlu a účinnú ochranu spotrebiteľa. Ďalej poukázali na to, že absolútna neplatnosť právneho úkonu vzniká priamo zo zákona a pôsobí s ohľadom na to, že je stanovená vo verejnom záujme priamo zo zákona, a to priamo od počiatku aj bez ohľadu na to, či sa niekto tejto neplatnosti dovoľal. Právne účinky absolútne neplatného právneho úkonu nevzniknú, nakoľko absolútna neplatnosť právneho úkonu vzniká priamo zo zákona a nie na základe správania sa účastníkov konania, tento dôsledok (t. j. absolútna neplatnosť) nemôže byť odvrátený, ani s poukazom na princíp dobrých mravov. Súd musí z úradnej povinnosti vždy skúmať, či vykonaný právny úkon, s ktorým sú spojené právne následky je, alebo nie je absolútne neplatný a to aj bez návrhu, či vnesenej námietky účastníka o neplatnosti úkonu, a k zistenej neplatnosti vždy prihladiť pri vydaní rozhodnutia. Podľa žalobcov žalovaný vedome a na škodu spotrebiteľov zákon obchádza s úmyslom sa bezdôvodne obohatiť, o čom podľa žalobcov má svedčiť aj judikatúra dostupná na internetovej stránke MSSR. Žalovaný ako bankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Ďalej v žalobe citovali aj ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj Obchodného zákonníka, s odkazom aj na ktoré odôvodňoval nárok na vydanie bezdôvodné obohatenie. Poukázali na to, že úver im bol poskytnutý v sume 6.000,00 Eur, pričom spolu uhradili 8.242,48 Eur, z ktorého dôvodu žiadali vydať bezdôvodné obohatenie v sume 2.241,48 Eur. Po zmene žaloby a späťvzatí žaloby čo do nároku na určenie neplatnosti úverovej zmluvy, žalobcovia sa žalobou domáhajú nárokov tak, ako sú špecifikované v odseku 2 tohto rozsudku.

4. Na výzvu súdu zaslal svoje vyjadrenie k žalobe žalovaný prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu, kde v bode 2 vzniesol námietku premlčania, poukázal, že úver bol splatený v celom rozsahu ku dňu 06.05.2014, dňom splatenia úveru zanikol úverový vzťah, pričom žalobcovia o predmetnej skutočnosti mali reálnu vedomosť momentom splatenia úveru zo zmluvy o úvere. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia žiadali bezdôvodné obohatenie, žalovaný mal za to, že toto je premlčané, tak v subjektívnej, ako aj objektívnej lehote. Subjektívna premlčacia doba začala podľa žalovaného plynúť dňom, kedy žalobcovia uhradili žalovanému poslednú splátku úveru. Akýkoľvek ich hypotetický nárok bol premlčaný k 06.05.2016 v subjektívnej premlčacej dobe a najneskôr k 06.05.2017 v objektívnej premlčacej dobe. Žalovaný poukázal na súdov Slovenskej republiky.

4.1 Žalovaný sa vyjadril aj k možnosti posúdenia veci s 10 ročnou premlčacou dobou, s tým, že poukázal na to, že žalobcovia sa pokúšajú vnieť dojem, že žalovaný sa bezdôvodne obohacuje na ich úkor a to vedome. Podľa žalovaného žalobcovia o týchto svojich tvrdeniach nepredložili žiadny dôkaz, opierajú svoj záver len o tú skutočnosť, že žalovaný je bankovým subjektom. Aby bolo možné hovoriť o úmysle žalovaného, musela by byť dokázaná jeho vôľa sa obohacovať, čo však v tomto prípade absentuje, pretože žalovaný považoval svoje zmluvy za riadne a úplné. Úmysel predstavuje vnútorný psychický vzťah k vlastnému konaniu. Úmysel priamy je založený vtedy, ak konajúci subjekt chce urobiť protiprávny úkon, úmysel nepriamy, pokiaľ konajúci subjekt vie, že svojim konaním môže urobiť protiprávny úkon, a v prípade, že ho urobí, je s týmto následkom uzrozumený. Žalovaný vo vyjadrení poukázal na to, že práve uvedené 2 skutočnosti neboli žalobcom nijak dokázané a to ani v odvolacom konaní (okresný súd poukazuje na to, že v danom prípade sa jednalo len o prvé vyjadrenie žalovaného pred samotným rozhodnutím, teda nie je zrejme, na aké odvolacie konanie žalovaný poukazuje). Zopakoval, že žalovaný nemal v úmysle sa obohacovať na úkor spotrebiteľov, jeho súčasné zmluvy súdy potvrdzujú ako úplné a presné. Citoval viaceré rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, podľa ktorých v prípade plynutia premlčacej doby nebola priznaná 10 ročná premlčacia doba.

4.2. V odseku 4 svojho vyjadrenia sa venoval otázke prijateľnosti zmluvných podmienok, kde poukázal na to, že zo žaloby je zjavná istá neurčitosť, pretože žalobcovia bližšie nešpecifikovali aký druh poplatku má byť považovaný za neprijateľný. Poplatky sú vyrubované napríklad aj v sume zodpovedajúcej výlučne poštovým nákladom, kde nie je možné ani len teoreticky uvažovať o prípadnej neprijateľnosti. Ďalej poukázal na to, že informovanie sa o obchodných podmienkach nemôže byť neprijateľným, pretože sa jedná o pravdivé vyhlásenie, keďže žalobcovia poznali obchodné podmienky, ktoré im boli so zmluvou o úvere spolu poskytnuté, a teda predmetné ustanovenie zmluvy o úvere len potvrdzuje stav, ktorý bol. Žalovaný má za to, že z hľadiska právneho posúdenia je zmluva o úvere absolútnym obchodom, preto sa na ňu vzťahujú aj ustanovenia Obchodného zákonníka a vzhľadom na predmetnú skutočnosť nie je dôvodné označiť zmluvné ustanovenia za neprijateľné. Pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku a dohodu o zrážkach zo mzdy, tieto neboli podobne ako ani mnohé iné na zmluvný vzťah použité.

5.2.1 Čo sa týka rozhodcovskej doložky, poukázal na to, že v čase uzatvorenia rozhodcovskej doložky sa tak obsahové a formálne požiadavky na rozhodcovskú zmluvu spravovali zákonom o rozhodcovskom konaní v znení účinnom k 17.02.2010. Z uvedeného preto rozhodcovská zmluva uzatvorená do 31.12.2014 mohla byť súčasťou hlavnej zmluvy bez potreby samostatnosti a oddeliteľnosti. Žalovaný ďalej uvádza, že rozhodcovská zmluva spĺňa aj písomnú formu, ktorá je v tomto prípade zachovaná, keďže bola súčasťou zmluvy o úvere podpísanej oboma zmluvnými stranami. Nestotožňuje sa s tvrdením žalobcov, že dojednanie rozhodcovskej zmluvy mu znemožnilo domáhať sa nárokov na všeobecnom súde. Podľa žalovaného je toto ich tvrdenie nesprávne a tu odkázal na článok 10.2.2 časť II všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorých žalobcovia v pozícii klienta mohli uplatňovať svoje nároky voči žalovanému z pozície banky buď na rozhodcovskom súde, alebo na všeobecnom súde. Žalobca tak nebol nútený uplatňovať svoje nároky na rozhodcovskom súde. S odkazom na ustanovenie § 53 ods. 4 písmeno r) Občianskeho zákonníka, takúto rozhodcovskú doložku nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože neprijateľnou zmluvnou podmienkou by bola rozhodcovská doložka len v tom prípade, ktorá by vyžadovala aby spotrebiteľ riešil spory s dodávateľom výlučne v rozhodcovskom konaní. Požiadavka, aby rozhodcovská zmluva bola výlučne vo forme obsahovo oddelenej od zmluvy sa vzťahovala na rozhodcovské zmluvy, ktoré boli uzatvorené po 01.01.2015. Podľa žalovaného potom aj rozhodcovská zmluva je v súlade so zákonnými požiadavkami účinnými v čase jej uzatvorenia a skutočnosť, že je súčasťou zmluvy o úvere nespôsobuje jej neplatnosť. Žalovaný poukázal aj na to, že rozhodcovská doložka spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti a je uzatvorená platne, pričom žalobcovia vo svojom vyjadrení neuviedli žiadnu novú skutočnosť, ktorá by popiera platnosť rozhodcovskej doložky. Poukázal aj na ustanovenie § 3 ods. 6 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, a to prvá veta, podľa ktorej spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd. Podľa žalovaného uvedené ustanovenie deklaruje i nedostatok naliehavého právneho záujmu na určenie neplatnosti rozhodcovskej doložky, nakoľko spotrebiteľ má možnosť obrátiť sa so svojou vecou na súd a veriteľ nemôže v takomto prípade namietať nepríslušnosť rozhodovacieho orgánu, a to aj napriek uzatvorenej rozhodcovskej doložke. Žalovaný apeloval aj na bod 10.2.3 všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorých ak klient najneskôr pri uzatvorení bankového obchodu nedoručí poštou písomné oznámenie o nesúhlase s uzatvorením rozhodcovskej doložky, má sa za to, že ju prijal. Uviedol, že žalobcovia mali možnosť individuálne sami rozhodnúť o tom, či danú zmluvnú podmienku uzatvoria alebo neuzatvoria. Okrem iného poukázal aj na to, že rozhodcovský súd rovnako aplikuje príslušné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, skúma ex offo oslabenie, alebo znemožnenie vymáhania práv dodávateľa, bez potreby dovolania sa tejto skutočnosti spotrebiteľom.

5.2.2 Čo sa týka dohody o zrážkach zo mzdy, žalovaný má za to, že aj táto bola uzatvorená riadne. Bola uzatvorená v písomnej forme samostatnej listiny. Žalobcovia ako zmluvné strany zároveň vyhlásili, že dohodu o zrážkach zo mzdy si riadne prečítali, jej obsahu porozumeli a vyjadrujú slobodnú vôľu dohodu uzatvoriť. Poukázal aj na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je dovolená aj v spotrebiteľských vzťahoch s tým, že podľa žalovaného žalobca nepredložil vo svojej žalobe jediné tvrdenie, ktorým by ozrejmil v akom smere má byť konkrétne napadnutá dohoda o zrážkach zo mzdy neplatnou. Jediným dôvodom je nešpecifikovanie platiteľa mzdy, čo podľa názoru žalobcov zakladá neplatnosť pre nesplnenie podmienky podľa ustanovenia § 34 O.z. Táto argumentácia sa však žalovanému javí ako nezrozumiteľná, pretože uvedené ustanovenie neobsahuje osobitné kritériá platnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Aj v tomto prípade žalovaný poukázal na rôzne rozhodnutia súdov Slovenskej republiky a konštatuje, že ak je inštitút dohody o zrážkach zo mzdy aprobovaným právnym inštitútom, nie je možné bez ďalšieho a priori tvrdiť, že ide o dohodu neplatnú, alebo dokonca, že ide o neprijateľné dojednanie.

Žalovaný má za to, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená riadne a platne. Ďalej uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy obmedzuje veriteľa na vymoženie aktuálneho dlhu z uzatvorenej zmluvy o úvere, teda zrážkami zo mzdy dôjde k splateniu rovnakej výšky dlhu, ako by dlžník splácal bez výkonu zrážok. Neexistuje svojvôľa pokiaľ medzi stranami zmluvy boli riadne dohodnuté všetky náležitosti, a tieto žalobca pri uzatvorení zmluvy o úvere poznal. Zrážkami zo mzdy sa nezasiahne do ekonomickej situácie spotrebiteľa. Tieto v zmysle dohody o zrážkach zo mzdy sa majú vykonávať len vo výške, ktorá zodpovedá výške dohodnutej mesačnej splátky. Pokiaľ pri riadnom splácaní dlhu žalobca pravidelne mesačne plní dohodnutú splátku z jemu poskytnutého úveru, jeho ekonomická situácia sa nezhorší, ak v prípade, že prestane plniť riadne mu bude tá istá suma zrážaná priamo z jeho mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Táto dohoda nie je neprimeranou, pretože len zabezpečuje plnenie zo zmluvy o úvere za podmienok, s ktorými žalobca súhlasil pri podpise zmluvy, t. j. v sume splátok, ktoré pred podpisom zmluvy o úvere odkonzultoval tak, aby nijako nezaťažili jeho ekonomicke postavenie. Rovnako aj v prípade tohto inštitútu žalovaný poukázal na rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky.

5.3 Žalovaný sa ďalej vyjadril aj k otázke finančného zadosťučinenia, kde poukázal na to, že žalobcovia nimi uplatnený nárok v tomto smere ani neodôvodnili, ako ani nepreukázali. Základnou podmienkou vzniku nároku na finančné zadosťučinenie je skoršie úspešné uplatnenie práv na ochranu spotrebiteľa na súde, tento nárok teda vznikne až vtedy, ak sa spotrebiteľ úspešne, t. j. v podobe právoplatného a vykonateľného rozsudku, porušenia práva dovolá. Žalovaný tak požiadavku žalobcov na vydanie finančného zadosťučinenia preto popiera. Rovnako tu poukázal na rozhodnutie okresného súdu, podľa ktorého zákonné ustanovenie nemožno vykladať tak, že právo na primerané finančné zadosťučinenie má každý spotrebiteľ, ktorý vytkne, a to úspešne napr. nejakú vadu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa presvedčenia súdu, je ho nutné vykladať tak, že poskytnutím finančného zadosťučinenia má byť kompenzovaná istá ujma, ktorá spotrebiteľovi v dôsledku porušenia práv priznaných mu právnymi predpismi dodávateľom vznikla.

5.4. Žalovaný s odkazom aj na svojej vyjadrenie navrhol preto žalobu voči nemu v celom rozsahu zamietnuť a uplatnil si nárok na náhradu trov konania (celé vyjadrenie na č. I. 27-42).

6. Žalobcovia vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 12.07.2019 (v spise na č. I. 56 - 60), v časti námietky premlčania nesúhlasia s tým, že ich pohľadávka by mala byť premlčaná, pretože žalobcovia boli informovaní cez občianske združenie, že žalovaní nemajú v poriadku zmluvy, majú ich v rozpore so zákonom a obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky. Žalobcovia si poslali zmluvu na kontrolu aj na Ministerstvo spravodlivosti SR a prišla im posúdená zmluva dňa 03.04.2018, v ktorom posúdení bolo jasné stanovisko k zmluve uzatvorenej so žalovaným, teda žalobcovia sa až 05.04.2018 dozvedeli o tom, že zmluva je neplatná a je v rozpore so zákonom. O bezdôvodnom obohatení sa potom žalobcovia dozvedeli 05.04.2018 a ak bola žaloba podaná na súd 15.04.2019, tak neprešla ani 2 ročná premlčacia doba odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Žalobcovia spíňajú aj 2 ročnú premlčaciu dobu ako aj 10 ročnú úmyselnú premlčaciu dobu. Žalobcovia poukázali na rozhodnutia krajských ako aj okresných súdov podporujúcich ich tvrdenie, že nárok uplatnený v žalobe premlčaný nie je. K dohode o zrážkach zo mzdy rovnako poukázali na rozhodovacu prax súdov SR týkajúcu sa aj toho istého žalovaného, v ktorých rozhodnutiach bola určená dohoda o zrážkach zo mzdy za neplatnú. Aj s odkazom na tieto rozhodnutia, majú žalobcovia za to, že takáto dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná zmluvná podmienka, podľa generálnej klauzuly § 53 ods. 1 O.z., pretože zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rovnako poukazovali na rôzne rozhodnutia súdov aj v časti rozhodcovskej doložky, vyhlásenia spotrebiteľa v zmluve, že sa oboznámil s úverovými podmienkami ako aj zmluvnej pokute. Uviedli, že rozhodcovská doložka vo svojich dôsledkoch predstavuje veľmi výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pretože nie súd, ale rozhodca rozhodne o právach a právom chránených záujmoch a výsledkom je nový kvalifikovaný záväzok. Vyhlásenie spotrebiteľa v zmluve, že sa oboznámil s úverovými podmienkami de facto prenáša na spotrebiteľa dôkazné bremeno v otázke skutočného a riadneho oboznámenia sa s obchodnými podmienkami, sadzobníkom poplatkov a informáciami o poistení. Práve skryté prenesené dôkazné bremeno má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Predmetná zmluvná podmienka zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Uviedli, že aj dohoda o zmluvnej pokute je neprijateľnou

zmluvnou podmienkou, ktorá spôsobuje tiež hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany spotrebiteľa a aj z tohto dôvodu preto táto zmluvná podmienka je neplatná. Poplatky podľa právneho názoru žalobcov sú finančnými záväzkami spotrebiteľa za plnenia, ktoré im po materiálnej stránke nie sú dodané a slúžia v skutočnosti len záujmom dodávateľa a zakladajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V tejto súvislosti opätovne poukázali na rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, ako aj žalobcovia dali do pozornosti závery z rokovania komisie na posudzovanie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktoré sa konalo dňa 30.11.2016, kedy došlo k posúdeniu obchodných podmienok, aj v súvislostiach všeobecných obchodných podmienok Poštovej banky. Žalobcovia preto zotrvali na žalobe tak ako bola podaná.

7. Ďalšie vyjadrenie poslal žalovaný súdu dňa 01.08.2019 (v spise na č. I. 64), v ktorom odkazuje na svoje vyjadrenie z 26.06.2019 vrátane námietky premlčania s tým, že žalobcovia neprodukovali jediný dôkaz, ktorý by deklaroval možnosť aplikácie 10 ročnej premlčacej doby a zároveň poukázal na to, že zmluva o úvere nezaväzuje k zmluvnej pokute, a preto žalovanému nie je zrejmé, aké ustanovenie zmluvy o úvere žalobcovia napádajú. Žalobcovia opäť neuviedli, aký druh poplatku je podľa nich neprijateľným, nakoľko tieto nemožno posudzovať ad hoc, avšak jedine individuálne. Pokiaľ ide o možnosť zmeny sadzobníka poplatkov formulácia upravená v zmluve o úvere sa viaže na zmeny v legislatíve, pričom možnosť žalobcov neprijatť takúto zmenu a odstúpiť od zmluvy o úvere deklaruje jasnú prijateľnosť zmluvnej podmienky. Taktiež povinnosť reagovať na zmeny legislatívy zakladá prijateľnosť zmluvnej podmienky. Žalovaný preto žiada žalobu zamietnuť.

8. Na pojednávaní konanom dňa 18.11.2020 zástupca žalobcu predniesol svoje vyjadrenie, ktoré mal pripravené v písomnej podobe, v rámci ktorého vyjadrenia poukazoval na jednotlivé ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorých je potrebné zmluvu o úvere považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú. Poukázal na chýbajúce náležitosti, ktoré táto zmluva neobsahuje, a preto aj s odkazom na ďalšie citované rozhodnutia zástupca žalobcov uviedol, že je potrebné, aby táto zmluva bola posúdená ako bezúročná a bezpoplatková. V časti nároku na primerané finančné zadostučinenie uviedol, že tu vychádzal rovnako z rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky s tým, že finančným zadostučinením majú byť pokryté finančné výdavky, poštovné alebo cestovné. Žalobcovia predložili do konania zmluvu, ktorá nebola opatrená dátumom s tým, že na dotaz súdu zástupca uviedol, že telefonickým dotazom na Poštovú banku zistil, že táto zmluva mala byť uzatvorená dňa 17.02.2010 a uvedený dátum uzatvorenia zmluvy vyplýva aj z amortizačnej tabuľky, ktorú predložil zástupca žalobcov ako doklad č. 1.

8.1. Právny zástupca žalovaného na tomto pojednávaní ohľadne tvrdenia zástupcu žalobcov, že zmluva o úvere neobsahuje dátum podpisu, uviedol, že nevie, z akej zmluvy žalobcovia vychádzajú, keďže z jeho elektronického spisu vyplýva, že zmluva má uvedený dátum 17.02.2010 na oboch zmluvných stranách s tým, že takúto zmluvu s dátumom predložil následne aj do konania v listinnej podobe. Uviedol, že pokiaľ by aj niektoré časti zmluvy boli neprijateľnými zmluvnými podmienkami, tak rozhodne táto skutočnosť nespôsobuje neplatnosť zmluvy ako celku. V ostatných bodoch petitu žalovaný zotrval na svojich písomných vyjadreniach, považuje žalobný nárok na premlčaný a tvrdený nárok žalobcov na primerané finančné zadostučinenie vo väzbe na petit žaloby a aktuálny právny stav za neexistentný, a navyše jeho výšku za nepreukázanú žiadnym spôsobom. Poukázal na to, že dlh mal byť splatený 06.05.2014 v celom rozsahu, to znamená ešte pred dátumom konečnej splatnosti, ktorá skutočnosť vyplýva z výpisu z účtu, na čo poukazoval už aj vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Aj z tabuľky, ktorú predložil zástupca žalobcov vyplýva, že ku dňu jej generovania, teda k 13.10.2017, bola suma nespracovaných úhrad 0,00 Eur. S prihliadnutím na dátum poslednej úhrady mal žalovaný za to, že uplynula už objektívna lehota, a teda je nadbytočné skúmať plynutie subjektívnej lehoty.

9. Následne bolo zo strany zástupcu žalobcov zaslaný listinný doklad - vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti z 03.04.2018, ktoré sa týka viacerých zmlúv a okrem iných bola posudzovaná aj zmluva, od ktorej žalobcovia uplatnili v tejto žalobe svoj nárok (v spise na č. I. 104 - 107). Čo sa týka posúdenia tejto zmluvy ministerstvom, jedná sa o vyjadrenie v bode 5, kde ministerstvo poukazuje na ustanovenia § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch s tým, že vzhľadom na uvedený účel úveru, ktorý bol definovaný v bode 4.2 danej zmluvy, nie je možné zmluvu posudzovať v zmysle tohto zákona. Z vyjadrenia MS SR ďalej vyplýva, že v zmluve sú neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú spôsobilé založiť hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľov, napr.

samotná dohoda o zrážkach zo mzdy, ako aj rozhodcovská doložka a tiež ustanovenia podľa ktorého zmluvné vzťahy vyplývajúce z úverovej zmluvy sa majú riadiť Obchodným zákonníkom.

10. V následnom vyjadrení na výzvu súdu žalobcovia potvrdili, že posledná splátka bola uhradená 06.05.2014 tak, ako to tvrdil právny zástupca žalovaného, a ktoré skutočnosti vyplývali aj z listinných dokladov. Žalobcovia opakovane poukazovali na príslušné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorých je potrebné túto zmluvu považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú. Zopakovali svoje tvrdenie, že dohodu o zmluvnej pokute je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany spotrebiteľa a z toho je táto zmluvná podmienka neplatná. V tomto podaní došlo zároveň k späťvzatiu žaloby v celom nároku na určenie neplatnosti úverovej zmluvy a rozšíreniu žaloby tak, ako je to uvedené vyššie (originál podania v spise na č. l. 124 - 128).

11. Na pojednávaní konanom dňa 10.11.2021 bol prítomný len právny zástupca žalovaného, ktorý uviedol, že žalovaný od začiatku tohto sporu tvrdí a má za to, že žaloba nie je len nedôvodná, ale je zjavne nedôvodná. Vychádza pri tom z právnej klasifikácie žalobcami označovaného právneho vzťahu zmluvy o úvere, ktorá je podľa názoru žalovaného od začiatku konania žalobcami klasifikovaná nesprávne. Predmetná zmluva o úvere bola uzatvorená v 2/2010. Zákon o spotrebiteľských úveroch č. XXX/XXXX bol vyhlásený v marci 2010 a účinný od 2.4.2010. Vo svojich prechodných záverečných a spoločných ustanoveniach v § 25 v znení v tom čase platnom stanovil, že pre právne vzťahy v ods. 1, ktoré vznikli pred 11.06.2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov ak tento zákon v ods. 2 neustanovuje inak, pričom ani v ods. 2 nie sú dané dôvody pre ktoré posudzovaný právny úkon mal spadať do režimu tohto zákona, nakoľko úver bol v celom rozsahu poskytnutý pred jeho účinnosťou. Je preto dôvodné ďalej skúmať, či sa na predmetnú zmluvu o úvere vzťahuje zákon č. 258/2001 Z. z. Podľa žalovaného však ani tento zákon nie je možné aplikovať pri posudzovaní predmetnej zmluvy o úvere, pretože tento zákon vo svojom ustanovení § 1 ods. 2 písm. a) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy ustanovuje, že tento zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru, okrem iného aj na účely stavebných úprav (rekonštrukcie) resp. na účely údržby dokončených stavieb. Ďalej poukázal na ustanovenie bodu 4.2 úverovej zmluvy z ktorej jednoznačne vyplýva účel tejto zmluvy, ktorá sa aj volá „Pôžička na bývanie“ a tým je rekonštrukcia nehnuteľnosti špecifikovanej v bode 4.1 zmluvy o úvere. Podľa názoru žalovaného je potom nesporné, že predmetnú zmluvu možno posudzovať v základnom režime len z hľadiska ustanovení obchodného zákonníka. Zástupca žalovaného ďalej vyslovil nesúhlas s rozšírením žaloby, a so späťvzatím žaloby súhlasil.

12. Posledné pojednávanie konané dňa 24.01.2022 bolo odročené na dňa 23.02.2022 za účelom vyhlásenia rozsudku. Na pojednávaní sa vyjadroval len právny zástupca žalovaného, ktorý zotrval na svojich doterajších vyjadreniach, zmluvu o úvere nepovažuje za neplatnú, otázku beúročnosti a bezpoplatkovosti nie je možné riešiť, pretože to neumožňuje právny predpis a nárok na bezdôvodné obohatenie je premlčaný. A čo sa týka nároku na finančné zadostučinenie, tento je tiež podľa právneho zástupcu žalovaného za nedôvodný a navyiac jeho výška nebola žiadnym spôsobom preukázaná.

13. Na tomto pojednávaní okresný súd vykonal dokazovanie v nasledovnom rozsahu: čl. 1-9 žaloba, čl. 15, 16 zmluva o úvere - pôžička na bývanie bez dátumu, čl. 27-42 vyjadrenie žalovaného k žalobe, čl. 56-60 vyjadrenie žalobcov, čl. 64 vyjadrenie žalovaného, čl. 83-85 amortizačná tabuľka, čl. 86-89 aktuálny stav úveru k 19.06.2019, čl. 95-98 príloha k zápisnici, čl. 104-107 odpoveď NS SR na žiadosť žalobcov, čl. 117-120 vyjadrenie žalobcov e-mailom, čl. 124-128 vyjadrenie žalobcov originál, čl. 131 zmluva o úvere obsahujúca aj dátum, čl. 132-133 aktuálny stav úveru k 19.06.2019, čl. 169-170 upresnenie na výzvu súdu žalobcovia e-mailom a právoplatné uznesenie o zastavení konania o nároku na určenie neplatnosti.

14. Z uvedených listinných dokladov, vyjadrení zástupcov strán sporu súd zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Žalobcovia uzatvorili so žalovaným zmluvu o úvere dňa 17.02.2010, čo vyplýva tak z tvrdení žalobcov v žalobe, aj keď z ich strany bola predložená zmluva neobsahujúca tieto dátumy, ako aj z listinných dokladov - zmluvy o úvere predloženej zo strany právneho zástupcu žalovaného a aj amortizačnej tabuľky predloženej zo strany zástupcu žalobcov. Na základe zmluvy o úvere bola žalobcom poskytnutá suma 6.000,00 Eur, dohodnutá mesačná splátka 118,00 Eur, výška úrokovej sadzby 11,90 %, jedná

sa o nepoistený úver, s dátumom prvej splátky 25.03.2010, ďalšie splátky splatné k 25 - temu dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti 25.02.2016, počet mesačných splátok 72. Z článku 4.2. zmluvy o úvere vyplýva, že poskytnutý úver bol určený na rekonštrukciu nehnuteľnosti špecifikovanej v bode 4.1., t. j. domu, na ulici H. v obci V. Ď.. Žalobcovia vykonávali z počiatku úhrady v zmysle zmluvných podmienok a následne, dňa 06.05.2014 vykonali mimoriadnu úhradu v sume 2.389,08 Eur, teda celý úver zaplatili pred dátumom jeho splatnosti, ktorý bol dňa 25.02.2016. Uvedené skutočnosti medzi stranami sporu neboli sporné. Žalobcovia mali zato, že zmluvu o úvere je potrebné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú a keďže plnili nad rámec im poskytnutého plnenia, domáhali sa aj vydania bezdôvodného obohatenia, ako aj nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Žalovaný však žalobu považoval vo všetkých uplatnených nárokoch za neopodstatnenú, poukázal na to, že vzhľadom k dátumu uzatvorenia zmluvy nie je možné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., tiež nie je možné posudzovať úver ako bezúročný a bezpoplatkový s prihliadnutím na predmet konania, nárok žalobcov na bezdôvodného obohatenie považoval za premlčaný a nárok na primerané finančné zadosťučinenie nepreukázaný. Žalobu preto žiadal zamietnuť v celom rozsahu.

15. Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov a v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), zákon sa nevzťahuje na zmluvy

a) o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

16. Podľa § 4 ods. 2 a 3 zákona o spotrebiteľských úveroch (2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

(3) Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

17. Ako už bolo uvedené vyššie, žalobcovia sa domáhajú viacerých nárokov z ktorých prvým nárokom je určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere, kde žalobcovia odkazujú na zákon č. 129/2010 Z. z., ako aj poukazujú na konkrétne ustanovenia tohto zákona, ktorých znenie nie je v zmluve o úvere však naplnené, jednotlivé zákonné náležitosti podľa žalobcov v zmluve absentujú. Tu súd v prvom rade poukazuje na to, že vzhľadom k dátumu uzatvorenia zmluvy o úvere (17.02.2010) je túto potrebné posudzovať podľa zákona č. 258/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a nie podľa zákona č. 129/2010 Z. z. na ktorý poukazujú žalobcovia a ktorý bol účinný až odo dňa 02.04.2010. Pokiaľ zo zmluvy o úvere jednoznačne vyplýva, že úver bol poskytnutý na rekonštrukciu nehnuteľností (viď č. 4.2 zmluvy), teda sa jednalo o úver, ktorý bol účelový a ktorý v súlade s citovaným § 2 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch nie je spotrebiteľským úverom. Následok bezúročnosti a bezpoplatkovosti sa však spájal len so spotrebiteľským úverom a bol stanovený pre nesplnenie zákonom vyžadovaných náležitostí. Pokiaľ ale úver, ktorý uzatvorili žalobcovia so žalovaným nie je spotrebiteľským úverom, nie je možné naň ani aplikovať jednotlivé ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z., vo vzťahu posúdenia jeho prípadnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti.

18. Z uvedeného dôvodu súd preto zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere.

19. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

20. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

21. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

26. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 451 ods. 1 zákona č. OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

29. Podľa § 451 ods. 1 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

30. Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

31. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

32. Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

33. Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

34. Ako ďalší nárok bol uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý si síce žalobcovia uplatnili z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere (ktorá ale určená nebola, keďže v danom prípade sa nejedná o spotrebiteľský úver), avšak jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, keďže na jednej strane je dodávateľ (čo bol v tomto prípade žalovaný), ktorý poskytuje úvery ako banka a na druhej strane boli žalobcovia ako spotrebiteľia. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej a podnikateľskej činnosti a spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej a podnikateľskej činnosti. Z uvedeného dôvodu sa súd zaoberal ex offo platnosťou zmluvy (aj keď na tomto určení žalobcovia už netrvali), kde posudzoval obsah samotnej úverovej zmluvy.

35. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov a v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „ObZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

36. Aj napriek tomu, že žalobcovia následne zobrali žalobu späť v časti určenia neplatnosti zmluvy o úvere, súd podrobil samotnú zmluvu kontrole, kde dospel k záveru, že zmluvu o úvere je potrebné považovať za platne uzatvorenú, ktorá obsahuje všetky zákonné a podstatné náležitosti zmluvy o úvere, teda označenie zmluvných strán, sumu úveru, dobu splatnosti, ako aj boli dohodnuté úroky. Z obsahu zmluvy o úvere je zrejmé, že bola dohodnutá úroková sadzba 11,90 % ročne, ktorý úrok súd považuje za primeraný, zodpovedajúci priemerným úrokovým sadzbám z obdobia vzniku úverového vzťahu a vyplývajúci z ponuky a dopytu úverov (viď priemerný úrok pre domácnosti - úvery na nehnuteľnosti - nad 5 rokov, kde je stanovená priemerná úroková sadzba 8,33 %). S poukazom na uvedené preto nie je možné považovať zmluvu o úvere za dohodnutú neplatne, hoci len v časti nároku na úrok a teda nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu neplatnosti zmluvy rovnako nevznikol.

36.1. Tu súd zároveň poukazuje na to, že ak by aj zmluvu súd posúdil ako neplatnú, a teda žalobcovia by plnili bez právneho dôvodu (čo je jeden z predpokladov na vydanie bezdôvodného obohatenia), súd by dospel k rovnakému záveru o nedôvodnosti tohto uplatneného nároku, keďže podľa názoru súdu žalovaný úspešne vzniesol námietku premlčania.

36.2. Právo na plnenie z bezdôvodného obohatenia sa premlčuje jednak v dvojročnej subjektívnej lehote, ktorá začína plynúť odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že k bezdôvodnému obohateniu došlo a v objektívnej trojročnej premlčacej dobe, (10 - ročnej pri úmyselnom konaní) ktorá začína plynúť odo dňa kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo s tým, že subjektívna premlčacia doba musí najneskôr uplynúť v rámci objektívnej premlčacej doby.

37. Podľa § 122 ods. 1 - 3 OZ, (1) lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní. 2) Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň. 3) Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

38. Z listinného doklady označeného ako aktuálny stav úveru (č. I. 132-133) má súd preukázané, že žalobcovia poslednú splátku vykonali dňa 06.05.2014 v sume 2.389,09 Eur, t. j. v sume prevyšujúcej žiadané bezdôvodného obohatenie. Keďže v danom prípade bolo dohodnuté plnenie v splátkach, každá splátka sa premlčuje samostatne. Objektívna premlčacia doba 3 rokov pri poslednej uhradenej

splátke v sume 2.389,09 Eur začala plynúť 06.05.2014 a uplynula až dňa 09.05.2017, pretože posledný deň lehoty 3 rokov pripadol na sobotu 06.05.2017 a teda posledný deň sa potom posúva na najbližší pracovný deň, čo bol utorok 09.05.2017. (§ 122 ods. 3 OZ). Ak bola žaloba podaná na súd až 15.04.2019 bola podaná po uplynutí 3 - ročnej objektívnej doby. Vzhľadom k tomu, že subjektívna lehota musí uplynúť v rámci objektívnej lehoty a keďže objektívna lehota uplynula ešte pred podaním žaloby, nebolo potrebné podrobnejšie sa zaoberať momentom, kedy sa žalobcovia dozvedeli o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto zaň zodpovedá. V tomto prípade je potom už nepodstatné tvrdenie žalobcov, že moment ich subjektívneho dozvedenia sa mal byť až 05.04.2018, kedy sa oboznámili s listom Ministerstva spravodlivosti SR. V tomto prípade nie je možné aplikovať ani rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C -485/19 z 22.04.2021, keďže žalobcovia po tom, ako dňa 06.05.2014 uhradili už poslednú splátku (mimoriadnu až v sume 2.389,09 Eur) ktorá je práve splátkou prevyšujúcou poskytnuté plnenie zo strany žalovaného žalobcom a po vykonaní ktorej úhrady už nevykonávali žiadne ďalšie splátky. Z uvedeného dôvodu teda objektívnu lehotu bolo potrebné rátať výlučne odo dňa 06.05.2014, ktorá uplynula v roku 2017 (tak ako je to uvedené vyššie), pričom žaloba bola podaná až dňa 15.04.2019, teda zjavne oneskorene, po uplynutí objektívnej lehoty 3 rokov.

39. Tu sa súd zároveň nestotožňuje s tvrdením žalobcov, že na daný prípad sa vzťahuje až 10 ročná objektívna premlčacia doba, pretože v tomto konaní nebol nielenže preukázaný úmysel žalovaného, tento nebol ani tvrdený. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodného obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale bolo nutné konkrétne poukazať na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy, z ktorých by napr. vyplývalo, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel, alebo aspoň bol uzročený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úrok žalobcov nemožno vyvodiť len z tej skutočnosti, že žalovaný poskytoval bežne úvery a tieto prípadne nemali všetky zákonné náležitosti (ktorá skutočnosť v tomto konaní navyše preukázaná nebola). Ak žalovaný aj požadoval úroky za ním poskytnuté finančné prostriedky žalobcom, postupoval len v súlade so zákonnými ustanoveniami ObZ. a teda z uvedeného jednoznačne nie je možné dospieť k záveru, o úmysle žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Z uvedeného dôvodu preto na posudzovaný prípad podľa názoru súdu nie je možné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu.

40. Podľa § 3 ods. 5, tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, O ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

41. Žalobcovia sa ako posledného nároku domáhali aj primeraného finančného zadostučinenia v sume 500,00 Eur s odkazom na rozhodovaciu prax súdov SR. Tu súd poukazuje na jednoznačné znenie citovaného zákonného ustanovenia, podľa ktorého podmienkou práva na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi zodpovedá, je úspešné uplatnenie porušenia takéhoto práva alebo povinnosti na súde. Okresný súd je toho názoru, že podmienka úspešného uplatnenia porušenia daného práva alebo povinnosti je splnená až vtedy, ak takéto porušenie práva alebo povinnosti vyplýva z právoplatného rozhodnutia súdu, či už jeho výrokovej časti, alebo prijatého právneho záveru, o danom porušení práva alebo povinnosti. Keďže ku dňu rozhodnutia o nárokoch žalobcov na primerané finančné zadostučinenie nebolo právoplatne rozhodnuté o porušení práva spotrebiteľa alebo povinnosti ustanovenej zákonom, pričom takéto porušenie nebolo zistené ani v tomto konaní, nemožno hovoriť o úspešnom uplatnení tohto práva a teda nie sú splnené zákonné predpoklady na priznanie finančného zabezpečenia, z ktorého dôvodu súd preto žalobu zamietol aj v časti nároku na primerané finančné zadostučinenie. Súd sa preto v ďalšom nezaoberal dôvodnosťou uplatnenej sumy, keďže v tomto smere sa dokazovanie stalo nadbytočným.

42. V časti neprijateľných zmluvných podmienok žalobcovia tieto špecifikovali ako poplatky, rozhodcovskú doložku, dohodu o zrážkach zo mzdy, dohodu o zmluvnej pokute, ako aj možnosť banky zmeniť sadzobník. K tomuto súd uvádza, že uvedené inštitúty v konkrétnom prípade neboli aplikované na žalobcov a potom ani nemohli ovplyvniť práva a povinnosti ako aj právne postavenie žalobcov v ich zmluvnom vzťahu so žalovaným. Súd potom prijal záver, že tieto zmluvné podmienky, ak by aj

boli neprijateľnými nemohli spôsobiť neoprávnený zásah do postavenia žalobcov. Navyše žalobcovia ako neprijateľnú zmluvnú podmienku uvádzali aj zmluvnú pokutu, ktorá ale v zmluve dojednaná vôbec nebola z ktorého dôvodu nie je možné vyhlásiť neprijateľnosť podmienky ktorá v zmluve vôbec nie je. Čo sa týka poplatkov, tieto žiadnym spôsobom nekonkretizovali o aké konkrétne poplatky by sa malo jednať aby mohol súd prípadne posúdiť či tieto poplatky zasiahli do ich práv a či vôbec vznikla hrubá nerovnováha, tak ako to tvrdili žalobcovia. Ďalej podľa žalobcov mala byť ako neprijateľná podmienka dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú rovnako súd preskúmal a dospel k záveru, že nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže je štandardným zabezpečovacím prostriedkom, ktorý upravuje OZ. Až dňa 01.05.2014 nadobudol účinnosť § 5a ods. 1 Zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Konkrétne dohoda o zrážkach zo mzdy teda nemusela byť na samostatnej listine. Súd v tomto prípade ale uvádza, že takto koncipovaná dohoda o zrážkach zo mzdy je neurčitá, avšak ani jej prípadná neplatnosť by nespôsobovala neplatnosť celej zmluvy, ale len časti týkajúcej sa dohody o zrážkach zo mzdy. Navyše ako už bolo konštatované tento inštitút nebol voči žalobcom vôbec použitý, keďže si plnili svoje zmluvné záväzky a svoj dlh dokonca uhradili aj pred dátumom splatnosti a teda uvedeným inštitútom nemohlo byť zasiahnuté do práv žalobcov. Čo sa týka ďalších zmluvných podmienok, tieto súd nepovažoval za potrebné vyhlasovať za neprijateľné, keďže obdobné zmluvné podmienky už boli vyhlásené za neprijateľné, resp. návrh na ich vyhlásenie bol zamietnutý. Tu súd poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov, spisová značka 14Csp/217/2019 z 28.10.2020 ktorý prvým a druhým výrokom vyhlásil za neprijateľnú zmluvnú podmienku v znení bodu 4.10 zmluvy (rozhodcovská doložka). Súd preto osobitne o neprijateľných podmienkach nerozhodoval.

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

46. Keďže týmto rozhodnutím sa konanie končí, okresný súd zároveň rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to podľa § 262 ods. 1 CSP.

47. Žalovaný bol úspešný v celom žalovanom nároku žalobcov, ktorý bol zamietnutý. Z uvedeného dôvodu mu preto priznal súd nárok na náhradu trov konania voči žalobcom spoločne a nerozdielne z dôvodu úspechu v rozsahu 100 % a to podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovia zavinili zastavenie konania čo do pôvodne uplatneného nároku na určenie neplatnosti zmluvy o úvere, ktoré konanie súd právoplatne zastavil. V zastavujúcom uznesení však nebolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania, preto v tomto rozsudku súd rozhodol aj o trovách konania spočívajúcich z nároku na určenie neplatnosti zmluvy o úvere, ktoré priznal rovnako žalovanému v rozsahu 100 % v tomto prípade titulom zavinenia zastavenia konania žalobcami (§ 256 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný (žalovaný) dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený (žalobca) môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení - Exekučný poriadok).

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).